

Tema 5. Kultur

FAKTABLAD K11. Öjberget

Öjberget finns i Sundom, 9 kilometer från Vasa centrum. Platsen steg ur havet redan för 4000 år sedan. Då var Öjberget en liten ö som låg nästan 30 kilometer från kusten.

Man har hittat spår av människor som bott på Öjberget redan på stenåldern, för cirka 3800 år sedan. Det var troligen fiskare och säljägare som var från fastlandet, men bodde ute på ön under våren och sommaren när det fanns rikligt med fisk och sälar.

Det finns en grotta under ett stort flyttblock på Öjberget. Där har man hittat spår efter en bostad. Grottan erbjöd ett gott skydd mot väder och vind. Under

storstenen gav en eld värme och man tillredde mat av fisk, fågel och säl. Rätt ombonat blev det om man kunde täcka öppningen med hudar upphängda på slanor.

Kring Öjberget finns en vacker natur med flera hundra år gamla martallar, trolska hällmarker, djävulsåkrar och en jättegryta.

Öjberget är den högsta punkten i Vasaområdet, 55 meter över havsytan. Från ett utsiktstorn på Öjbergets topp ser man bl.a. Söderfjärden, Sundom, Vasa stad och Vasklot hamn.

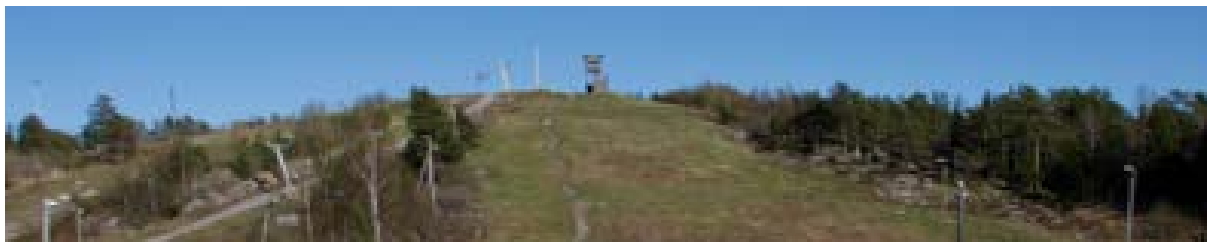

Foto: Thomas Birkö.

Vy från Öjbergets topp under en lärarfortbildning i världsarvsprojektet i september 2013. Översta bilden är Öjberget från skidstugan.

I dag är Öjberget ett skidcenter med slalombacke, snowboardbacke, pulkbacke och skidspår. Det finns också en 2,5 km lång naturstig med infotavlor som berättar om områdets historia och natur. Vid Öjberget finns bl.a. följande att studera:

Djävulsåker: En djävulsåker, eller klapperstensfält som det också kallas, är ett stenfält bestående av stora rundade stenar. Djävulsåkrar är gamla stränder som genom landhöjningen höjts högt över nuvarande havsnivå. Djävulsåkern vid Öjberget har uppkommit för över 4000 år sedan. Namnet djävulsåker kommer från den gamla folktron. Man trodde att djävulen hade samlat stenar till en åker, som han odlade.

Jättegryta: En jättegryta är ett hål i ett berg, som bildats genom att strömmande vatten fått en sten att rulla runt i en fördjupning under lång tid och "borrat" hål i berget. Förr i tiden trodde man att jättar svarvat ut grytorna i berget för att koka mat i. Det är ganska vanligt att hitta gamla mynt i botten av jättegrytor, för man trodde att det medförde god fiskelycka när man offrade ett mynt i en jättegryta.

Flyttblock: Flyttblock är stora stenar, som har slitits loss från berget och transporterats till sin nuvarande plats av inlandsisen. Förr i tiden då man fann stenblock på höga höjder trodde man att det var stora jättar som hade slungat iväg ett stort stycke berg. Därför gav man stenblocken namnet jättekast.